

Anschluss következtében a világháboruban szenvedett nagy embervesztése ellenére is kereken hét millióval több lakosa van, mint volt a világháboru előtt.

Az új nagynémet birodalom középponti európai helyzetét megvilágítja az a tény, hogy nem kevesebb, mint tizennégy állam határolja: Dánia, Hollandia, Belgium, Luxemburg, Franciaország, Svájc, Lichtenstein, Olaszország, Jugoszlávia, Magyarország, Csehszlovákia, Lengyelország, Litvánia és Danzig.

Ezek közül új, az Anschluss révén támadt szomszédok a következők: Lichtenstein, Olaszország, Jugoszlávia és Magyarország. Egy szomszédal kevesebbje van ma Németországnak; ez a szomszéd — Ausztria volt.

I R O D A L O M

Mátray Ferenc: Kis djákok, nagy diákok. (Szeged, 1938. Szerző kiadása. 160 l.)

Régi problémája ugy a nevelésnek, mint az irodalomnak a jó ifjúsági irodalom. Kiváló íróink között alig akad néhány, akinek műve — bár egyébként minden kritikát megáll — teljes egészében a gyermek vagy az ifjúság kezébe volna adható. Ennek oka legtöbbször abban keresendő, hogy nagy íróink műveik megalkotásánál nem lehetnek figyelemmel az ifjúságra, az általános ember számára készítik műveiket. Szerencsés eset, ha az író egyuttal pedagógus is: még hozzá mindkettő a javából. Ezek a ritka egymásratalálások eredményezik a tiszta s minden ízében valóban ifjúsági műveket.

El kellett mondanunk előljárójában ezeket, mert fenti mű olvasása után szinte önkéntelenül észre kell vennünk, hogy itt ezzel a szerencsés esettel találkozunk! Valóban, Mátray műve egy régi, tapasztalatokban gazdag nevelőnek a jó és kiforrott író minden készségével előadott mondanivalója, nemcsak a gyermekek és ifjúság, hanem — s ez természetéből következik — még felnőttek számára is valóságos élmény.

Elbeszélései az igazi jó nevelő lélekfigyelő és formáló munkássága közben szerzett tapasztalatok gazdag tárházából valók, amelyeket a vérbeli író avatott kezével válogatott esokorba. Alakjai husból-vérből vannak s az események megtörténhettek volna mindnyájunkkal épugy, mint Tanító Ferivel, Kajtor Pállal vagy Csunderlik Jozsóval. Kiváló nevelő írása ez, erre mutatnak azok a

meglátások, amelyek csak a lélekkel nevelőnek adatnak meg. Egyik legfőbb sajátsága művének az az egyre fokozódó érdekesség, amely lehetetlenné teszi olvasója számára, hogy megváljék tőle, míg végére nem ért. De nem fáradunk el, amíg vele megyünk, mert hamarosan ránk szítál derűjének aranypora, hogy azután újult erővel kövessük írónkat az érdekes diákhistóriák szövevényes rengetegében — a saját szívünkig. Mert lehetetlen olvasni ezt a könyvet anélkül, hogy ne éreznénk a mienkkel dobogni írójának, s diákhőseinek szívét. Könyve minden sora szívből szól szívünkhöz, s úgy érezzük, egy végtelen bölcs és melegszívű vezető fogja kezünk, aki tiszta és jó, aki együtt sir és kacag elbeszélése hőseivel, különösen a szenvedőkkel, a megbántottakkal, elesettekkel.

Külön értéke a műnek az a mély erkölcsi tisztaság, amely uralja minden sorát s az a fokozott érzékenység, amely meg tud maradni mindig a tiszta emberi érzések vonalán. Mátray műve nagy nyeresége ifjúsági irodalmunknak.

Jobb, szebb, méltóbb vizsgai jutalomkönyvet nem adhat ma magyar nevelő tanítványai kezébe! (V. L.)

(Megrendelhető szerzőnél: Szeged, Madách-u. 17. Kartonban 1.60, egész vászonkötésben 3.20, portómentesen.)

Szerkesztői üzenetek

Tisztelettel kérjük mindazon t. Előfizetőinket, akik előfizetési kötelezettségüket mindezideig nem teljesítették, — már csak az egyre fokozódó papírdrágulás miatt is — legyenek szivesek ebbeli kötelezettségüket mielőbb rendezni.

Értesítjük előfizetőinket, hogy az
IDŐSZERŰ NÉPMŰVELÉSI ELŐADÁS
 című nagy érdeklődéssel várt munka megjelent.